

Fitxa tècnica

Guió Tatiana Huezo **Música** Leonardo Heiblum, Jacobo Lieberman **Fotografia** Ernesto Pardo **Interpretació** Intervencions de: Montserrat Hernández Hernández, Luz María Vázquez González, Sarahí Rojas Hernández, María de los Ángeles Pacheco Tapia **Durada** 102 min **Gènere** Documental **Llengües** Espanyol

Sinopsi

En una remota i solitària vall de Mèxic, castigada per l'hivern i la sequera, els nens aprenen a contemplar la mort, la malaltia i l'amor. Una història sobre sentir vertigen davant de la vida, sobre créixer. (FilmAffinity)

Crítica

17/02/2023 - BERLINALE 2023: El documental de Tatiana Huezo ens porta a un remot poble mexicà on els nens d'una família nombrosa breguen amb el canvi climàtic i els conflictes entre ells

Després del seu primer llargmetratge de ficció, *Noche de fuego* (que va rebre la Menció Especial de la secció Un Certain Regard de Canes) la directora mexicanosalvadorenca **Tatiana Huezo** signa **El eco**, una altra pel·lícula sobre noies que creixen en circumstàncies difícils en un poble mexicà. Aquesta vegada, però, es tracta d'un documental observacional, les nenes són més joves i l'ambientació és massa remota per despertar l'interès dels càrtels de la droga. En el seu lloc, la cineasta ens submergeix en la vida d'El Eco, on una família nombrosa lluita contra el canvi climàtic mentre els seus membres s'enfronten a problemes interpersonals. La pel·lícula acaba d'estrenar-se mundialment a la secció Encounters de la Berlinale.

Al principi, pensem que l'heroïna de la cinta serà l'adolescent Montse, la segona filla de la mare d'aquesta família, el nom de la qual mai no arribem a saber, i del pare que amb prou feines veiem a la pel·lícula, ja que gairebé sempre està fora, treballant en la construcció, fet que es revela com la principal font de les estranyes i omnipresents tensions dins de la família. La jove està a cura de l'àvia, que va ser, segons ella, la primera dona que va arribar a aquest poble. La seva relació desprèn amor i tendresa, però quan l'àvia mor (cap a la meitat de la pel·lícula), la Montse s'allunya lentament del focus de Huezo, per tornar posteriorment en un dels escassos moments dramàtics de la pel·lícula.

Mentrestant, seguim alguns nens més petits i acompanyem principalment les nenes. Tots es veuen obligats a créixer i madurar molt ràpid, ja que hi ha ovelles, oques i blat de moro per cuidar. També van a l'escola, i això dona peu a algunes observacions íntimes, com l'encantadora Paz Ma fent una "classe" per a les seves nines i peluixos.

No hi ha marques temporals a la pel·lícula, però és evident que estem assistint a diverses estacions. Quan una pluja torrencial colpeja el poble, els joves han de salvar una ovella per evitar que s'ofegui i caminar enterrats en fang fins als genolls. Posteriorment, una gelada sobtada destrueix el blat de moro i els obliga a recollir llenya per escalfar-se.

Amb tot, el més important a la pel·lícula no és el que passa, sinó el que és. Huezo és una cineasta amb talent i experiència, capaç d'extreure l'essència de les coses més petites. El marc geogràfic és dur, però també bonic, i el canvi de les estacions ofereix un excel·lent teló de fons per a la intensa direcció de fotografia d'**Ernesto Pardo**. Tot i això, aquesta resulta especialment eficaç quan la seva càmera accedeix a l'interior de la casa i capta petits moments, centrant-se en la pell o els ulls. El disseny de so de **Lena Esquenazi**, tan expansiu com detallat, té més presència que la dispersa banda sonora de **Leonardo Heiblum** i **Jacobo Lieberman**, en què les cordes grinyolen sigil·losament, en lloc de cantar.

A causa de la seva ambientació, el seu desenvolupament (decididament) poc emocionant i l'estètica de la directora, aquesta sembla una pel·lícula de "cinema lent", però el muntatge de Huezo i **Lucrecia Gutiérrez** és en realitat força ràpid. Sovint assistim simplement als resultats de les decisions dels protagonistes a través d'una narració el·líptica, encara que els punts clau del guió es desenvolupen amb més moderació i claredat. Mitjançant aquest enfocament, un petit esdeveniment es converteix en una cosa gran, i l'espectador es troba inesperadament commogut.

Fidel al seu títol, **El eco** tracta del fons, de les sobres i de les coses que mai no van arribar a dir-se ni fer-se. Podria referir-se literalment als ecos de la paternitat, o al procés de créixer i madurar, però hi ha molt més que això. En aquest remot poble mexicà, els mites segueixen vius, i no només els animals tenen ànima, sinó també les plantes. Es tracta d'una pel·lícula bella que aconsegueix ser alhora continguda i immersiva, poètica i terrenal.

“El eco”: premis i seleccions principals

Festival Internacional de Cinema de Berlín 2023: premi Encounters al millor director (Tatiana Huezo) i premi Berlinale Documentary a Tatiana Huezo (directora/productora) i Dalia Reyes (productora)

Camerimage 2023: premi Golden Frog en el concurs de llargmetratges documentals a Ernesto Pardo (director de fotografia)

Festival Internacional de Cinema de Chicago 2023: premi Gold Hugo al millor documental (Tatiana Huezo)

Festival de Cinema de Jerusalem: premi Chantel Akerman al millor documental experimental (Tatiana Huezo)

Festival Internacional de Cinema de Palm Springs 2024: premi al millor documental (Tatiana Huezo)

Festival Internacional de Cinema de Morelia 2023: premi al millor llargmetratge documental mexicà del concurs de cinema documental (Tatiana Huezo)

Festival de Cinema de Lima PUCP 2023: premi al Treball Decent al millor documental en memòria de Julio Gamero Requena a pel·lícules que incentivin, promoguin i difonguin la noció de treball decent

Més 13 nominacions.

Tatiana Huezo

Filmografia com a directora

2023 *El eco*

2021 *Noche de fuego*

2016 *Tempestad*

2015 *El aula vacía*

2015 *Ausencias* (curtmetratge)

2011 *El lugar más pequeño*

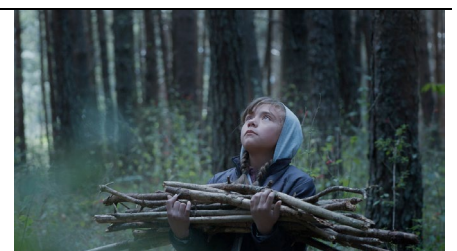
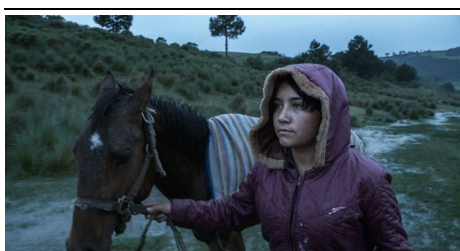
2001 *El ombligo del mundo* (curtmetratge)

1997 *Tiempo caustico* (curtmetratge)

Biografia

Tatiana Huezo Sánchez és una directora de cinema, nascuda el 9 de gener de 1972, a San Salvador, El Salvador. De nacionalitat salvadorenca i mexicana, va emigrar amb la família a Mèxic, quan ella tenia 4 anys. A Mèxic va estudiar cinema, al Centre de Capacitació Cinematogràfica, per després fer un màster en documental a la Universitat Pompeu Fabra, a Barcelona, Espanya. Després dels curtmetratges *Tiempo caustico* (1997) i *El ombligo del mundo* (2001), va debutar en llargmetratges, amb el documental *El lugar más pequeño* (2011), sobre la guerra civil a El Salvador, del qual també va ser directora de fotografia i editora.

Organització:

En conveni amb:

